

**EUROOPA KALANDUSFONDI PROJEKTI NR
94111570159
“VIRTSU KALASADAMA
REKONSTRUEERIMINE (I ETAPP)”
TOIMINGUTE AUDIT
TOETUSE SAAJA: “HANILA
VALLAVALITSUS”
LÕPPARUANNE NR:
2013-007-94111570159**

11.11.2013

Toetab Euroopa Liit

Auditi lõpparuanne saadetakse:

*Korraldusasutus
Sertifitseerimisasutus
Hanila Vallavalitsus*

EESSÕNA

Auditi eesmärgiks on anda hinnang Euroopa Kalandusfondi (EKF) meetme 4.1 projekti nr 941111570159 „Virtsu kalasadama rekonstrueerimine (I etapp)“ toetuse ja omafinantseeringu eesmärgi- ja õiguspärasele kasutamisele.

Auditi viidi läbi ajavahemikul 01.04. – 20.09.2013 (s.h kohapealsed toimingud 28.08.2013) PRIA siseauditi osakonna peaspetsialistide Jaak Everti ja Maris Lepiku poolt.

Audit on läbi viidud kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud siseauditi (IIA) standarditega.

Toimingute auditi lõpparuanne avalikustatakse Põllumajandusministeeriumi koduleheküljel.

Täname auditeeritavat auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabi, vastutulelikkuse ja koostöö eest.

Kinnitame lõpparuande koos lisadega 26 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

Margus Audova
Siseauditi osakonna juhataja

Auditi juht:

Maris Lepik
Auditi juht

Koopia edastatakse:

Helir-Valdor Seeder, Põllumajandusminister
Ants Noot, Põllumajandusministeeriumi kantsler
Olavi Petron, Põllumajandusministeeriumi kalanduspoliitika ja välissuhete asekanstler

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus:

Auditi töörühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et Hanila Vallavalitsuse tegevus projekti rakendamisel ei ole olulises osas¹ vastavuses kehtivate õigusaktidega (vt aruande B-osas toodud tähelepanek nr 1.1).

Aruanne on märkustega, üks oluline² ja üks väheoluline tähelepanek.

Peamised tähelepanekud:

- Virtsu kalasadama rekonstrueerimise hanke läbiviimisel ei ole järgitud riigihangete seaduse § 23 nõudeid ning on riigihanke hankemenetluse asemel kasutatud alla riigihanke piirmäära hangetele kohaldatavat menetlusliiki (lihthange). Võimalik mitteabikõlblik kulu on 168 072,00 eurot.
- Virtsu kalasadama rekonstrueerimisel ei ole järgitud riigihangete seaduse § 27 nõudeid ja hanke aruanne on esitatud 10. päeva asemel 24. päeval peale hankelepingu sõlmimist.

Auditi tähelepanekud ning soovitused on detailsemalt esitatud aruande B-osas.

¹ Auditi töörühm on teostanud auditi toimingud asjatundlikult ja nõutava ametialase hoolsusega. Auditi tulemusena antakse auditeeritud objekti kohta **põhjendatud kindlustunne**, võttes arvesse võimalikku auditi riski, et isegi suhteliselt olulised ebatäpsused võivad jääda avastamata.

² **Olulised on tähelepanekud,**

- mis omavad või võivad omada finantsmõju (sh mitteabikõlblikud kulutused),
- mis ei ole vastavuses kehtivate õigusaktidega ja mis takistavad või võivad takistada toetuse saaja projekti eesmärgipärast rakendamist;
- vahendus- / korraldusasutusele suunatud tähelepanekud, mis ei oma finantsmõju, kuid võivad viidata olulisele puudusele kontrollisüsteemis.

Väheolulised on tähelepanekud,

- mis ei oma finantsmõju;
- mis ei ole vastavuses kehtivate õigusaktide või auditeeritava sisemiste protseduurireeglitega, kuid mis ei takista toetuse saaja projekti eesmärgipärast rakendamist;
- mida on oluline esile tuua hea tava kontekstis.

A-OSA

ÜLEVAATLIK KOKKUVÕTE

1. Auditi objekt ja auditeeritud toetus

1.1 PROJEKTI ÜLDANDMED	
1.1.1 Prioriteet, meede:	4.1
1.1.2 Projekti number:	941111570159
1.1.3 Projekti nimetus:	Virtsu kalasadama rekonstrueerimine (I etapp)
1.1.4 Toetuse saaja:	Hanila Vallavalitsus
1.1.5 Toetuse saaja kontaktisik:	Arno Peksar
1.1.6 Projektitaotluse esitamise kuupäev:	14.03.2011
1.1.7 Taotluse rahuldamise otsuse (otsuse muutmise) number ja kuupäev:	Nr 17-6/197, 4.07.2011
1.1.8 Vahendusasutus:	PRIA
1.1.9 Projekti koordinaator (meetme arendustöö eest vastutaja) vahendusasutuses:	Angela Annilo
1.2 PROJEKTI AJAKAVA	
1.2.1 Projekti kulude abikõlblikkuse periood:	14.03.2011 – 03.07.2013
1.3 PERIOODIL 01.10. üleeelmine aasta kuni 30.09. eelmine aasta toetuse saaja poolt DEKLAREERITUD KULUD (auditeerimisasutuse auditi valimisse sattunud väljamaksed) (eurodes)	
1.3.1 Periood:	01.10.2011 – 30.09.2012
1.3.2 EL-i osalus:	41 295,08
1.3.3 Eesti avaliku sektori sihtotstarbeline finantseering:	13 765,03
1.3.4 Eesti avaliku sektori omafinantseering:	0,09
1.3.5 Erasektori finantseering:	-
1.3.6 Perioodil 01.10. üleeelmine aasta kuni 30.09. eelmine aasta toetuse saaja poolt deklareeritud kulud kokku:	55 060,20
1.3.7 Toetuse saaja poolt deklareeritud kulude väljamaksed (eurodes) ja väljamaksete kuupäevad	55 060,11 08.12.2011
1.3.8 Toetuse saaja poolt deklareeritud kulude sertifitseerimise kuupäevad	31.01.2012
1.4 AUDITEERITUD KULUD (eurodes)	
1.4.1 Toetuse saaja poolt deklareeritud kulude (auditeerimisasutuse auditi valimisse sattunud väljamaksed) üldkogum, millele auditi tulemusena hinnang antakse (eurodes):	55 060,20
1.4.2 Valimi suurus (%-es, eurodes):	100%, 55 060,20

1.4.3 Tuvastatud mitteabikõlblikud kulud 168 072,00 eurot (tähelepanek nr 1.1)					
	EL-i osalus	Eesti avaliku sektori osalus		Erasektori finantseering	Kokku
		Sihotstarbeline finantseering	Omafinantseering		
Mitteabikõlblikuks osutunud summa:					
Potentsiaalselt mitteabikõlblik kulu kalendriaastal (referentsperioodil):	126 054,00	42 018,00	-	-	168 072,00 ³
Potentsiaalselt mitteabikõlblik kulu tulevastel perioodidel:	-	-	-	-	-
Potentsiaalselt mitteabikõlblik kulu eelnevatel perioodidel:	-	-	-	-	-
Mitteabikõlbliku kulu summa, mis on välja makstud enne kalendriaastat (referentsperioodi):	-	-	-	-	-
1.4.4 Valimi alusel leitud vea määr (%):	99% 54 560,20 eurot				
1.4.5 Projekti raames eelnevalt tuvastatud vead ja rikkumised, mis on seotud auditeeritava projektiga:	Ei tuvastatud eelnevaid rikkumisi, mis on seotud auditeeritava projektiga.				

2. Auditi eesmärk

Auditi eesmärk oli hinnangu andmine EKF projekti nr 941111570159 “**Virtsu kalasadama rekonstrueerimine (I etapp)**” toetuse ja omafinantseeringu eesmärgi- ja õiguspärasele kasutamisele.

Euroopa Komisjoni määruse nr 498/2007 artikkel 42 lõike 2 kohaselt on auditi eesmärgiks analüüsida ja hinnata:

- kas projekt vastab rakenduskava valiku/hindamise kriteeriumitele, on läbi viidud kooskõlas heakskiitva otsusega ning vastab kõigile selle toimimise või kasutamise või saavutatavate eesmärkide suhtes kehtivatele tingimustele;
- kas deklareeritud kulud vastavad toetuse saaja raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele;
- kas toetuse saaja deklareeritud kulud vastavad ühenduse ja riigisisestele eeskirjadele;
- kas toetuse saajale on toetus makstud õigeaegselt ja ettenähtud mahus (avaliku sektori poolne panus on toetuse saajale makstud vastavalt nõukogu määruse

³ Summa sisaldab kõiki projekti nr 941111570159 raames tehtud väljamakseid Virtsu kalasadama rekonstrueerimistöde eest, sh auditi valimisse langenud 08.12.2011 väljamakse. Vt aruande lisa 2 Projekti nr 941111570159 väljamaksed.

nr 1198/2006 artiklile 80, st ettenähtud mahus ja ajal, ilma mahaarvamiste ning vahendustasudeta).

3. Auditi alus

Audit viidi läbi kalandusturu korraldamise seaduse § 19² lõike 1 ja § 68 lõike 1 ja lõike 2¹ punkti 2 alusel ning vastavalt EKF-i auditi strateegiale 2007–2013 ja EKF-i toetuste auditeerimise 2013. aasta tööplaanile. Auditeerimise tööplaan koostatakse lähtuvalt statistilise valimi moodustamise metoodikast, mille kohaselt on kõikidel väljamaksetel võrdne võimalus valimisse sattuda.

Projekti nr **941111570159** väljamakse 08.12.2011 sattus auditeeritavate väljamaksete valimisse.

4. Auditi ulatus

Auditi ulatus hõlmab:

- projekti tegevuste elluviimise kontrolli;
- toetuse saaja raamatupidamisdokumentide vastavuse kontrolli deklareeritud kuludele;
- väljamaksmiseks taotletud kulude, kuludokumentide, tasumist tõendavate dokumentide ja muude tõendusmaterjalide kontrolli;
- kulude abikõlblikkuse kontrolli (vastavust Euroopa Liidu ja siseriiklikele abikõlblikkuse reeglitele);
- toetuse saaja omafinantseeringu olemasolu ning toetuse ja omafinantseeringu proportsioonide kontrolli;
- toetuse saaja ja toimingute vastavuse kontrolli konkreetse meetme määrusega kehtestatud nõuetele.

5. Auditi käigus teostatud toimingud

Audiitorid analüüsisid ja hindasid toetuse saaja juures toetuse eesmärgipärast ja õiguspärast kasutamist ja rakendamist.

Kohapealsete toimingute käigus toetuse saaja juures analüüsiti ja hinnati projekti tegelikku teostamist, projekti rakendamist kajastavat dokumentatsiooni, kulude abikõlblikkust, projektiga seotud raamatupidamise korraldust, omafinantseeringu olemasolu, hangete teostamise õigsust, EKF sümboolika kasutamist ning intervjuueriti projekti rakendamisega seotud isikuid.

Täiendava kindlustunde saamiseks vahendusasutuses läbiviidud auditi toimingute raames analüüsiti ja hinnati projekti rakendamist kajastavat dokumentatsiooni ning toetuse taotluse ja väljamaksetaotluste menetlemist.

Auditi läbiviimisel lähtuti auditeerimisasutuse poolt väljatöötatud "Toimingute auditi käsiraamatus" kirjeldatud metoodikast.

6. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatus ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Kalandusturu korraldamise seaduse § 19⁸ lg 3 punktide 8 ja 9 alusel on toetuse saaja kohustatud osutama auditi teostamiseks igakülgset abi ja andma õigustatud isiku kasutusse tema nõutavad andmed ja dokumendid. Eelnevast tulenevalt järeldavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitte esitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järeldused võinud olla teistsugused.

7. Järeldused

Toetuse saajal tuleb arvestada auditi aruande B-osas esitatud tähelepanekute ja soovitustega. Soovituste rakendamise osas teostab seiret ning viib läbi järeldusi vahendusasutus.

Auditeerimisasutus koondab korraldusasutuselt, sertifitseerimisasutuselt ja vahendusasutuselt saadud informatsiooni soovituste rakendamise kohta ning vajadusel küsib täiendavat informatsiooni.

B-OSA

AUDITI TÄHELEPANEKUD

1. Toimingu vastavus rakenduskava valikukriteeriumidele, toetuse taotluse rahuldamise otsusele ning toetuse kasutamise eesmärkidele ja tingimustele.

Toiming ei vasta olulises osas kehtivatele õigusaktidele. Tegevused ei vasta riigihangete seadusest tulenevatele tingimustele.

VALE HANKEMENETLUSE LIIGI VALIMINE RIIGIHANGETE KORRALDAMISEL

Tähelepanek nr 1.1

Oluline tähelepanek – võimalik mitteabikõlblik summa 168 072,00 eurot

Tähelepanek

Vastavalt põllumajandusministri 24.04.2008 määruse nr 38 (“Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskava” meetme 4.1 “Kalanduspiirkondade säästev areng” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord)

- §3 lõikele 2 peavad kulud olema mõistlikud ja vastavuses heade finantsjuhtimise põhimõtetega, eriti ökonoomsuse ja tasuvuse põhimõttega ning
- §32 lõikele 1 kohustub projektitoetuse saaja kasutama toetust sihtotstarbeliselt ja mõistlikult ning kõige säästlikumal viisil ning järgima tegevuse elluviimisel kõiki «Kalandusturu korraldamise seaduses» ja selles määruses sätestatud asjakohaseid nõudeid.

Kalandusturu korraldamise seaduse § 19⁸ (Euroopa Kalandusfondi toetuse saaja ja tema kohustused) lõike 7 kohaselt peab toetuse saaja järgima projektiga seotud hangete tegemisel riigihangete seaduses sätestatud nõudeid, kui toetuse saaja on ostja riigihangete seaduse mõistes, või meetme tingimustes sätestatud nõudeid, kui toetuse saajale ei kohaldata riigihangete seaduses sätestatud nõudeid.

Vastavalt riigihangete seaduse §23 (Riigihanke osadeks jaotamine)

- lõikele 1 ei või hankija jaotada riigihanget osadeks käesolevas seaduses riigihanke teostamiseks kehtestatud korra või nõuete eiramiseks, eriti kui hankelepingu esemeks on funktsionaalselt koos toimivad või sama eesmärgi saavutamiseks vajalikud asjad, teenused või ehitustööd,
- lõikele 2 kohaldatakse osadeks jaotatud riigihanke iga osa kohta hankelepingu sõlmimisel kõigi osade summeeritud eeldatava maksumusega hankelepingu sõlmimisele kohaldatavat korda.

Virtsu kalasadama rekonstrueerimine on läbi viidud kolmes etapis. Tuginedes taotleja poolt PRIAle esitatud dokumentatsioonile saab järeldada, et kolme etapi sadama rekonstrueerimistööd on vajalikud sama eesmärgi saavutamiseks ning rekonstrueerimise tulemusena valmivad funktsionaalselt koos toimivad sadama osad.

Kolme etapi rekonstrueerimistööde hanke kogumaksumus on 428 912 eurot

(vt lisa 2):

- I etapp 170 318 eurot (hange nr 123727),
- II etapp 140 911 eurot (hange nr 129786),
- III etapp 117 683 eurot (hange nr 139739).

Kogumaksumus ületab riigihanke hankemenetluse piirmäära (250 00 eurot) ning sel juhul tuleb igas etapis rakendada hankemenetlust riigihangete seaduse II peatüki kohaselt.

Auditi valimisse sattunud Virtsu kalasadama rekonstrueerimistööde I etapi hanke läbiviimisel on

kasutatud nõudeid, mis kehtivad alla riigihanke piirmäära korraldatavatele hangetele (nn lihthange). Toetust on I etapi rekonstrueerimistööde eest välja makstud 168 072,00 eurot.
Järeldus   Virtsu kalasadama rekonstrueerimisel ei ole järgitud riigihangete seaduse § 23 nõudeid ning hangete korraldamisel on valitud vale hanke menetlemise liik.   Esineb risk, et toetuse saaja ei selgitanud välja odavaimat pakkumist sadama rekonstrueerimistööde tegemiseks ning kulud ei ole seega mõistlikud ega vastavuses heade finantsjuhtimise põhimõtetega.
Soovitus   Palume toetuse saajal selgitada, mis põhjustel pole Virtsu sadama rekonstrueerimistööde hangete korraldamisel järgitud riigihangete seaduse nõudeid ning on rakendatud alla riigihanke piirmäära jäävate hangete läbiviimise nõudeid.
Auditeeritava kommentaar, soovitus rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg   Kokkuvõtte toetuse saaja kommentaaridest (selgituste ja vastuväidete terviktekst on ära toodud käesoleva aruande lisa 1):   Hanila Vallavalitsus ei nõustu auditi B osas punktis 1.1. toodud järeldustega, need ei vasta seaduse mõttele, ega ole seetõttu asjakohased.   Virtsu kalasadama rekonstrueerimiseks on teostatud terviklik rekonstrueerimise projekt. Projekti koostamisega koos soovis Hanila Vallavalitsus projekteerijalt hinnangut, millises suurusjärgus võivad projektis kajastatavad tööd kokku maksma minna. 2010. aasta lõpu seisuga hindas projekteerija projektis kajastatud tööde maksumust vähemalt 870 tuhat eurot ilma käibemaksu ja ettevalmistavate töödeta   Lähtudes meetme määruse nõuetest ei ole võimalik Virtsu kalasadama projektdokumentatsioonis määratud mahtusid realiseerida ühe hankega, kuna hankeperiood ületaks ühe finantseerimisperioodi mahtusid. Seetõttu ei olnud võimalik Virtsu kalasadama projekti ellu viia ühe hankega ning auditis sisalduv etteheide, et vald on hanke jaganud lubamatult osadeks, ei ole kohane ning vald ei ole eiranud riigihangete seaduse § 23 nõudeid.   Lähtudes meetme tingimustest peab iga objekti kohta koostatud iga etapi rahastamisprojekt olema sellega iseseisev ning selle raames tehtud investeering peab olema kasutusvalmis ning vastama sadama kohta õigusaktidega kehtestatud normidele. Seega lähtudes meetme tingimustest ei tohi konkreetne projekt sõltuda sellest, kas talle järgnevaid võimalikke projekte antud objekti kohta rahastatakse või mitte.   Meetme tingimuste järgi kandis Hanila Vallavalitsus Virtsu kalasadama auditis käsitletava projekti ehk I etapi teostamise järgselt sadamaregistrisse. Seega on iga etapi töö käsitletav eraldi funktsionaalselt eristatavana, mistõttu ei saa käsitleda kolmes etapis tehtud ühtse hankena.   Hanila Vallavalitsus on seisukohal, et Virtsu kalasadama rekonstrueerimise hange ei ole osadeks jaotatud, läbi on viidud kolm eraldi hanget, kusjuures iga hanke tulemusel valminud sadama osa on iseseisvalt kasutatav.   Hanke läbiviimise hetkel kehtinud riigihangete seaduse redaktsioon koos seaduse menetlemise seletuskirjaga eristab selgelt, et seaduseandja mõtleb Riigihangete seaduse § 23 osas jagamisena ühe ühekorraga läbiviidava hanke osadeks jaotamise piiramist. Hanila Vallavalitsus on saanud rahastust kolmes etapis ja töid on teostatud kolmes etapis. Iga etapi kohta on läbi viidud eraldi hange ja iga etapp on sealjuures ka funktsionaalselt eraldi toimiv.   Kui vaadata iga hanke jaoks koostatud hankedokumente, on ilmne, et tegemist on täiesti erineva objekti ja ulatusega hangetega. Hanked kuulutati välja erinevatel aegadel (I etapp 13.01.2011; II etapp 02.12.2011; III etapp 04.01.2013). Iga hanke ese ja tööde koosseis on erinev. Funktsionaalselt on võimalik tulevikus majandada kahte sadama poolt eraldi. Seega ei saa mitte kuidagi käsitleda kolme erinevat hanget kui ühte osadeks jaotatud hanget. Kuigi oli koostatud projektdokumentatsioon kõigi kolme etapi teostamiseks, ei olnud esimese etapi hanke väljakuulutamise ajal selgust, kas ja millal järgmised etapid teostatuks saavad. Selliselt ei olnud võimalik kuulutada välja ühte hanget, sest teadmata oli nii tähtaeg kui ka võimalik maksumus.

Tähtaegade ja majandusliku kindluse puudumisel ei ole võimalik ega ka vajalik määrata kõigi kolme etapi summeeritud kogumaksumust, sest teadmata on rahastamise aeg ja ehitushinnad.

Hanila Vallavalitsus ei ole valinud hankeliiki ainult rahastamise võimalustest lähtudes, kuid sellel põhjusel ja arvestades ka meetme tingimusi oligi vajalik ja mõistlik erinevate hangete (ja mitte ühe osadeks jaotatud hanke) läbiviimine iga etapi kohta. Vastavalt meetme tingimustele on iga objekt/etapp eraldiseisvalt rahastatav ning I etapi rahastamine ja tööde teostamine ei garanteeri järgneva etapi automaatselt rahastamist.

Eelnevast tuleneb, et Hanila Vallavalitsus ei ole jaotanud kunstlikult ühte ühekorraga läbiviidavat hanget Riigihangete seaduse mõttes osadeks ning Hanila Vallavalitsuse tegevus ei olnud seotud eesmärgiga seaduse nõudeid eirata. Hanila Vallavalitsus on viinud läbi kolm eraldiseisvat hanget, mille ese, ulatus, maksumus ja eesmärk on erinevad, seega ei ole tegemist osadeks jaotatud riigihankega RHS § 23 lg 2 mõistes.

Auditi lõplik järeldus

Auditiitorite hinnangul esineb kahtlus, et Virtsu kalasadama rekonstrueerimiseks kolmes etapis tehtud tööd on vajalikud ühe eesmärgi saavutamiseks ning moodustavad funktsionaalselt koos toimiva terviku. Kolme etapi järgselt valmib kahe basseiniga sadam, mille teenindamiseks on rajatud ühised tehnovõrgud.

Taotleja on PRIAle esitatud dokumentides välja toonud, et Virtsu kalasadam on vajalik tervikuna rekonstrueerida, kuna väiksemaks ulatuses parendatuna ei suuda sadam kõiki piirkonna kalandusega tegelevaid ettevõtjaid teenindada. Samuti on märgitud, et Virtsu kalasadama rekonstrueerimiseks on koostatud terviklik projektdokumentatsioon ning iga etapp eraldi moodustab rekonstrueerimistöödest vaid ühe osa. Enne I etapi ehituse alustamist on taotleja küsinud eksperdi hinnangut kogu sadama eeldatava rekonstrueerimismaksumuse kohta ning saanud vastuseks, et see on koos ettevalmistavate töödega 895 000 eurot, millele lisandub käibemaks. Seega oli taotlejale teada rekonstrueerimistööde eeldatav maksumus, millest lähtuvalt oleks taotleja pidanud valida riigihanke hankemenetluse liigi.

Eeltoodu tõttu esineb kahtlus, et toetuse saaja on valinud vale riigihanke menetlemise liigi ning pole seega selgitanud välja võimalikku odavaimat pakkumist Virtsu kalasadama rekonstrueerimistööde läbiviimiseks.

Auditiitorite soovitusel hindab PRIA Kalandustoetuste büroo uuesti Virtsu kalasadama rekonstrueerimistööde erinevate etappide funktsionaalset seotust ning kulude mõistlikkust. Vt tähelepaneku nr 6.1 auditeeritava kommentaar.

VALE HANKEMENETLUSE LIIGI VALIMINE RIIGIHANGETE KORRALDAMISEL

Tähelepanek nr 1.2

Väheoluline tähelepanek

Tähelepanek

Vastavalt 2010. aastal kehtinud riigihangete seaduse redaktsiooni §37 lõike 2 kohaselt esitab hankija registrile riigihanke aruande kümne päeva jooksul pärast hankelepingu sõlmimist ka juhul, kui hankelepingu maksumus ilma käibemaksuta ületab 10 000 eurot asjade või teenuste puhul või 30 000 eurot ehitustööde puhul.

Virtsu kalasadama projekteerimistööde leping maksumusega 16 297,47 eurot on sõlmitud 24.08.2010. Hanke aruanne on esitatud riigihangete registrisse 17.09.2010 ehk 24ndal päeval (hange nr 120558).

Järeldus

Virtsu kalasadama rekonstrueerimisel ei ole järgitud riigihangete seaduse §37 nõudeid ning aruanne on esitatud hilinemisega.

Soovitus

Palume toetuse saajal selgitada, mis põhjustel on esitatud aruanne hilinemisega.

Soovitame edaspidi hangete läbiviimisel järgida riigihangete seadusest tulenevaid nõudeid.

Auditeeritava kommentaar, soovitude rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg

Käesoleval juhul tunnistab Hanila Vallavalitsus, et riigihangete registrisse andmete sisestamise ja aruannete esitamisega tegelev ametnik unustas toimingut õigeaegselt teostada. Toimingut teostasime koheselt, kui avastasime, et see on tegemata. Peale antud juhtumit jälgisime hoolikamalt riigihangete registri toimingute teostamise tähtaegu.

Küll leiame, et osundatud puudus on väheoluline ega ole toonud kellelegi kaasa kahju ega ole takistanud projekti sisulist elluviimist seaduse nõuete kohaselt.

2. Deklareeritud kulude vastavus raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele.

Toetuse kasutamise seotud dokumentatsioon on olulises osas olemas, õige ja asjakohane. Toetuse saaja poolt projekti jooksul teostatud tehingud ja deklareeritud kulud vastavad olulises osas toetuse saaja raamatupidamisdokumentidele ja täiendavatele dokumentidele.

Toetuse saaja projektiga seotud raamatupidamisarvestus vastab olulises osas kehtivatele õigusaktidele.

3. Toetuse saaja deklareeritud kulude vastavus ühenduse ja riigisisestele eeskirjadele.

Toetuse saaja deklareeritud kulud ei ole olulises osas abikõlblikud, kuna ei vasta riigisisestele eeskirjadele (riigihangete seadus, vt tähelepanek nr 1.1).

4. Toetuse maht, ajastus ja finantseerimine.

EKF-i toetuse andmine ei ole toimunud olulises osas ettenähtud mahus, kuna on finantseeritud võimalikke mitteabikõlblikke kulusid (rekonstrueerimistöde osas), vt tähelepanek nr 1.1. Toetuse andmine abikõlblikele kuludele on toimunud õigeaegselt ning omafinantseering on tagatud.

5. Meetme määrusega sätestatud nõuete täitmine.

Toetuse saaja on olulises osas täitnud meetme määrusega sätestatud nõudeid, va meetme rakendusmääruse §3 lg2, mille kohaselt peavad abikõlblikud kulud olema mõistlikud ja vastavuses heade finantsjuhtimise põhimõtetega eriti ökonoomsuse ja tasuvuse põhimõttega ning §32 lg1, mille kohaselt kohustub projektitoetuse saaja kasutama toetust sihtotstarbeliselt ja mõistlikult ning kõige säästlikumal viisil ning järgima tegevuse elluviimisel kõiki «Kalandusturu korraldamise seaduses» ja selles määruses sätestatud asjakohaseid nõudeid (vt tähelepanek nr 1.1).

6. Vahendus- / korraldusasutusele suunatud tähelepanekud

Vahendusasutus ei ole piisava põhjalikkusega kontrollinud riigihangete seadusest tulenevaid nõudeid. Välja on makstud võimalikud mitteabikõlblikud kulud summas 168 072,00 eurot.

TOETUSE SAAJA HANKEMENETLUSE LIIGI KONTROLLIMINE

Tähelepanek nr 6.1

Oluline tähelepanek – mitteabikõlblik summa 168 072,00 eurot

Tähelepanek

Vastavalt põllumajandusministri 24.04.2008 määruse nr 38 (“Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskava” meetme 4.1 “Kalanduspiirkondade säästev areng” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord)

- §3 lõikele 2 peavad kulud olema mõistlikud ja vastavuses heade finantsjuhtimise põhimõtetega, eriti ökonoomsuse ja tasuvuse põhimõttega ning
- §28 lõikele 2 makstakse toetus välja üksnes siis, kui toetuse saaja on tegevuste elluviimisel järginud kõiki «Kalandusturu korraldamise seaduses» ja meetme määruses sätestatud asjakohaseid nõudeid.

Kalandusturu korraldamise seaduse § 19⁸ (Euroopa Kalandusfondi toetuse saaja ja tema kohustused) lõike 7 kohaselt peab toetuse saaja järgima projektiga seotud hangete tegemisel riigihangete seaduses sätestatud nõudeid, kui toetuse saaja on ostja riigihangete seaduse mõistes, või meetme tingimustes sätestatud nõudeid, kui toetuse saajale ei kohaldata riigihangete seaduses sätestatud nõudeid.

Vastavalt riigihangete seaduse §23 (Riigihanke osadeks jaotamine)

- lõikele 1 ei või hankija jaotada riigihanget osadeks käesolevas seaduses riigihanke teostamiseks kehtestatud korra või nõuete eiramiseks, eriti kui hankelepingu esemeks on funktsionaalselt koos toimivad või sama eesmärgi saavutamiseks vajalikud asjad, teenused või ehitustööd,
- lõikele 2 kohaldatakse osadeks jaotatud riigihanke iga osa kohta hankelepingu sõlmimisel kõigi osade summeeritud eeldatava maksumusega hankelepingu sõlmimisele kohaldatavat korda.

Virtsu kalasadama rekonstrueerimine on läbi viidud kolmes etapis. Tuginedes taotleja poolt PRIAle esitatud dokumentatsioonile saab järeldada, et kolme etapi sadama rekonstrueerimistööd on vajalikud sama eesmärgi saavutamiseks ning rekonstrueerimise tulemusena valmivad funktsionaalselt koos toimivad sadama osad.

Kolme etapi rekonstrueerimistööde hanke kogumaksumus on 428 912 eurot (vt lisa 3):

- I etapp 170 318 eurot (hange nr 123727),
- II etapp 140 911 eurot (hange nr 129786),
- III etapp 117 683 eurot (hange nr 139739).

Kogumaksumus ületab riigihanke hankemenetluse piirmäära (250 00 eurot) ning sel juhul tuleb igas etapis rakendada hankemenetlust riigihangete seaduse II peatüki kohaselt.

Auditi valimisse sattunud Virtsu kalasadama rekonstrueerimistööde I etapi hanke läbiviimisel on kasutatud nõudeid, mis kehtivad alla riigihanke piirmäära korraldatavatele hangetele (nn lihthange).

Toetust on I etapi rekonstrueerimistööde eest välja makstud 168 072,00 eurot.

Järeldus

Vahendusasutus ei ole menetlemisel tuvastanud, kas Virtsu kalasadama rekonstrueerimisel on toetuse saaja järginud riigihangete seaduse §23 nõudeid ning kas hangete korraldamisel valitud õige hanke menetlemise liik.

Esineb risk, et toetuse saaja valis vale hankemenetluse liigi ning ei selgitanud seega välja odavaimat pakkumist sadama rekonstrueerimistööde tegemiseks. Seetõttu esineb risk, et kulud ei ole mõistlikud ega vastavuses heade finantsjuhtimise põhimõtetega.

Toetus on välja makstud võimalike mitteabikõlblike kulude eest 168 072 euro ulatuses.

Soovitus

Soovitame vahendusasutusel hinnata Hanila vallavalituse korraldatud hanke seaduspärasust ja Virtsu kalasadama erinevate etappide rekonstrueerimistööde funktsionaalset seotust ning seda, kuidas valitud hankemenetluse liik on mõjutanud kulude mõistlikkust. Nõuete eiramise korral

soovitame alusetult makstud toetus tagasi nõuda.   Samuti soovitame kontrollida Virtsu kalasadama rekonstrueerimise II ja III etapi töödega seotud kulude abikõlblikkust ja mõistlikkust lähtuvalt riigihangete seadusest ning nõuete mittetäitmise korral toetus tagasi nõuda.   Soovitame vahendusasutusel kontrollida ka teistele kohalikele omavalitsustele määratud ja välja makstud EKF meetme 4.1 toetuste abikõlblikkust lähtuvalt riigihangete seadusest ning nõuete eiramise korral toetus tagasi nõuda.   Soovitame edaspidi menetlemisel tagada riigihangete seaduse nõuete kontrollimine.
Auditeeritava kommentaar, soovitus rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg   Arvestame auditi soovitusel ja viime läbi analüüsi Virtsu sadama I, II ja III etapi ehitustööde osas tuvastamiseks, kas rekonstrueerimistööd on funktsionaalselt seotud ning kuidas valitud hankemenetluse liik on mõjutanud kulude mõistlikkust. Tähtaeg 01.12.2013. a.   Arvestame auditi soovitustega ja tellime teistele kohalikele omavalitsustele, kes on EKF meetme 4.1 alt toetust saanud, riigihangete ekspertiisi ja edasi toimimise vastavalt saadud tulemustele. Tähtaeg 01.04.2014.a.

HANKE ARUANDE TÄHTAEGSUSE KONTROLLIMINE   Tähelepanek nr 6.2   Väheoluline tähelepanek
Tähelepanek   Vastavalt 2010. aastal kehtinud riigihangete seaduse redaktsiooni §37 lõike 2 kohaselt esitab hankija registrile riigihanke aruande kümne päeva jooksul pärast hankelepingu sõlmimist ka juhul, kui hankelepingu maksumus ilma käibemaksuta ületab 10 000 eurot asjade või teenuste puhul või 30 000 eurot ehitustööde puhul.   Virtsu kalasadama projekteerimistööde leping maksumusega 16 297,47 eurot on sõlmitud 24.08.2010. Hanke aruanne on esitatud riigihangete registrisse 17.09.2010 ehk 24ndal päeval (hange nr 120558).
Järeldus   Virtsu kalasadama rekonstrueerimisel ei ole järgitud riigihangete seaduse §37 nõudeid ning aruanne on esitatud hilinemisega.
Soovitus   Soovitame vahendusasutusel taotluste menetlemisel edaspidi kontrollida riigihangete seadusest tulenevate nõuete täitmist.
Auditeeritava kommentaar, soovitus rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg   Arvestame auditi soovitustega ja täiendame EKF protseduure riigihangete nõuetekohasuse kontrollimise osas hiljemalt 01.12.2013.a.